

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет - Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання
Кафедра – Візуальних практик
Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність - 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Рівень вищої освіти - 1-й освітньо-професійний
Рік навчання - 2
Вид дисципліни - вибіркова
Семестри - 3

КОЛІР В АВМ

для здобувачів вищої освіти за спеціальністю
«Фотомистецтво та візуальні практики»

Семестр 3 (осінній, 2 курс, 2023 – 2024 н. р.)

Викладач	Ігнат'єва Наталія Вікторівна, доцент, PhD (канд. архітектури)
E-mail	ignatyeva.nataliya@ksada.org
Заняття	осінній семестр за розкладом
Консультації	за домовленістю, тел. +380506152261, Telegram
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8
Телефон	+380577060419 (факультет Аудіовізуального мистецтва та заочного навчання)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронне листування у Telegram та в електронній пошті. Умови листування: 1) на початку листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни («Колір в АВМ»); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf*. Роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача чи в Telegram. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються в узгоджені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Папір А3, картон, акварель, гуаш, акрилові фарби, пензлі, олівці, кольорові олівці, лінери, фломастери, пастель. Планшети 40 x 60.

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет) з можливістю виходу до мережі Інтернет.

Фотоапарат або смартфон. Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Adobe Illustrator Artwork.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу «Колір в аудіовізуальних мистецтвах (АВМ)» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фотомистецтво та візуальні практики» – формування у студентів чіткого уявлення про методи та принципи колірної гармонізації стосовно аудіовізуальних мистецтв, визначення

специфічних особливостей, творчих методів та законів побудови колористичних палітр в фотомистецтві, які повинні сприяти створенню високоякісних художніх творів.

Основними завданнями курсу є:

1. Розкрити сутність кольору як фактора природи та сприйняття.
2. Розглянути особливості та напрями науки про колір.
3. Визначити закономірності колірної гармонії як основної естетичної категорії мистецтва протягом історії людства.
4. Розглянути основні фактори впливу кольору у штучному середовищі, розкрити естетичні, інформаційні та ін. можливості кольору.
5. Виявити особливості застосування кольору в фотомистецтві.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- закони кольорової гармонії, закономірності побудови гармонійних кольорових палітр;
- функції кольору в композиції твору аудіовізуального мистецтва, і саме в фотомистецтві;
- історію розвитку науки про колір та сучасні світові тенденції в кольорознавстві;
- фактори, що формують колористичні палітри певних регіонів світу протягом розвитку суспільства, науки про колір та тенденцій в художній культурі.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування колірної рішення аудіовізуального твору, застосовувати теорію гармонії, фахову термінологію.
- грамотно відображати творчі задуми та створювати художні образи на високому професійному рівні за допомогою функцій кольору;
- користуватись набутими знаннями у створенні будь-якого аудіовізуального твору.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

Загальні компетентності:

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК015. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК01. Високий рівень виконавської майстерності.
- ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
- ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.
- ФК04. Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.
- ФК05. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.
- ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
- ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- ФК15. Вміння опрацювати кінознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

Програмні результати навчання:

- ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
- ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.
- ПРН17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

«Колір в аудіовізуальних мистецтвах (АВМ)» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фотомистецтво та візуальні практики» – одна з дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє розвитку у студентів колористичного мислення, вивчає систему фізіологічних, психологічних, знакових, естетичних, формоутворюючих та ін. властивостей кольору, закономірності колористичної гармонії, аналізує історію розвитку колористичних традицій та сучасні тенденції використання кольору в АВМ.

Згідно з навчальним планом, який ухвалений методичною радою ХДАДМ, дисципліна вивчається студентами 2-ого курсу (5 кредитів ECTS, 150 годин: 45 годин – практичні заняття.

105 годин - самостійна робота)

Тема	Години (лекції, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Колір в АВМ				
Змістовий модуль 1. Кольорова гармонія, властивості кольору в художній композиції				
Завдання 1. Види кольорової гармонії	9	Опанувати закони кольорової гармонії, принципи її структури та побудови	Кольорові рисунки - зразки видів кольорової гармонії на основі створеної студентом довільної композиції з геометричних фігур	Оцінюється ритмічність роботи здобувача вищої освіти, ступінь опанування законів кольорової гармонії, її структури та побудови
Завдання 2. Формоутворююча властивість кольору	6	Опанувати закономірності та принципи формоутворюючої властивості кольору	Ахроматичний макет з паперу або картону на основі створеної студентом композиції з кольорових геометричних фігур, з використанням властивості кольору створювати ілюзію наближення та віддалення певної кольорової плями	Оцінюється ритмічність роботи здобувача вищої освіти, ступінь розуміння та навичок використання конкретної дії формоутворюючої властивості кольору в художній композиції
Завдання 3. Символічна та емоційна властивості кольору	6	Опанувати закономірності та принципи символічної та емоційної властивостей кольору	Кольорові рисунки на основі створеної студентом довільної композиції з геометричних фігур чи плям	Оцінюється ритмічність роботи здобувача вищої освіти, ступінь розуміння та навичок використання конкретної дії символічної та емоційної властивостей кольору в художній композиції
Всього у змістовому модулі:	21			
Змістовий модуль 2. Колір в фотомистецтві				
Завдання 4. Кольорова гармонія та теорія колоритів в фотомистецтві	12	Засвоїти принципи використання кольорової гармонії та теорії колоритів в фотомистецтві	1. Фото натюрморту, пейзажу або фотопортрет з використанням теорії колоритів: застосувати яскравий, кремовий, тінювий, сивий колорит. 2. Фото натюрморту, пейзажу або фотопортрет з використанням теорії	Оцінюється ритмічність роботи здобувача вищої освіти, ступінь опанування принципів кольорової гармонії та теорії колоритів в фотомистецтві

			кольорової гармонії з навмисним порушенням правил побудови кольорової гармонії (диссонанс), що повинно бути викликано поважною причиною, пов'язаною з певним художнім образом або з певним меседжем, що звернений до глядача	
Завдання 5. Традиційні (етнічні, національні, стильові) колористичні палітри в фотомистецтві	12	Засвоїти принципи побудови структури традиційних гармонійних колористичних палітр, чинники побудови етнічних, національних та стильових палітр. Володіти навичками використання структур традиційних колористичних палітр в композиції аудіовізуального твору	Фото з використанням етнічних, національних або стильових колористичних палітр. Тема фото та певна традиційна палітра за вибором студента.	Оцінюється ритмічність роботи здобувача вищої освіти, ступінь володіння принципами побудови структури традиційних гармонійних колористичних палітр, навички застосування структур традиційних колористичних палітр в композиції аудіовізуального твору
Всього у змістовому модулі:	24			
Разом:	45			

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни «Колір в аудіовізуальних мистецтвах (АВМ)» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Фотомистецтво та візуальні практики» передбачає засвоєння здобувачами законів колористичної гармонії, принципів властивостей кольору в художній композиції, застосування цих навичок в створенні аудіовізуальних творів, саме творів фотомистецтва, що відрізняються високою художньою культурою, неповторністю художнього образу, грамотністю застосування кольору, необхідною для успішного рішення художніх задач в подальшій професійній практиці. На другому році навчання у здобувачів сформовані початкові професійні навички, що повинні бути розвинуті в результаті виконання практичних завдань, що передбачені програмою дисципліни. Для забезпечення послідовного підвищення професійної компетентності здобувачів вводяться завдання, що ускладнюються протягом семестру. Завдання дисципліни спрямовані на розвиток у здобувачів художньої уяви, вміння користуватися властивостями кольору, законами кольорової гармонії, теорії колоритів, здатності до оперативного реагування на запропоноване творче завдання.

Самостійна робота студентів організована таким чином: студенти отримують завдання, вивчають постанову проблеми, мету завдання, об'єкти зображення, здійснюють пошук додаткової візуальної інформації за завданнями дисципліни та її аналіз. Під час індивідуального консультування та обговорення у групі кожен здобувач визначається з кольоровим рішенням, матеріалами та техніками, за допомогою яких він буде працювати.

Практичні заняття проводяться у формі колективної та індивідуальної бесід викладача зі здобувачами, які до кожного заняття готують власні матеріали за певною темою та стадією роботи, а також у формі індивідуальної практичної творчої роботи студентів спільно з викладачем.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи та виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ЕСТ S	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ЕСТ S
відмінно	90–100	A	A++ 98–100	задовільно	64–74	D
			A+ 95–97		60–63	E
			A 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами, попередженням викладача та інформуванням деканату), а також запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання теми (виконання практичних завдань курсу) відбувається неодмінно в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких причин.

Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату – копіювання чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно [положенню «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв»](https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf) <https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання: <https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>; <https://saiup.org.ua/novvny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ КУРСУ (за розкладом осіннього семестру 2023-2024 н. р.)

Дата	№	Тема	Вид Заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
3 семестр							
Змістовий модуль 1. Кольорова гармонія, властивості кольору в художній композиції							
<u>1-3 тиж-день</u>	1	Види кольорової гармонії	практ	Кольорові рисунки-зразки видів кольорової гармонії	9	поточний контроль	Обговорення у групі та індивідуальні консультації здобувачів
<u>4-5 тиж-день</u>	2	Формоутворююча властивість кольору	практ	Ахроматичний макет з паперу на основі створеної студентом композиції з кольорових геометричних фігур	6	поточний контроль	Обговорення у групі та індивідуальні консультації здобувачів
<u>6-7 тиж-</u>	3	Символічна та емоційна	практ	Кольорові рисунки на основі створеної	6	поточний контроль	Обговорення у групі та

<u>день</u>		властивості кольору		студентом довільної композиції з геометричних фігур чи плям			індивідуальні консультації здобувачів. Загальний перегляд та оцінювання змістового модулю
				У змістовому модулі:	<u>21</u>		
Змістовий модуль 2. Колір в фотомистецтві							
<u>8-11 тиж-день</u>	4	Кольорова гармонія та теорія колоритів в фотомистецтві	практ	1) Фото натюрморту, пейзажу або фотопортрет з використанням теорії колоритів; 2) Фото натюрморту, пейзажу або фотопортрет з використанням теорії кольорової гармонії з навмисним порушенням правил побудови кольорової гармонії (диссонанс)	<u>12</u>	поточний контроль	Обговорення у групі та індивідуальні консультації здобувачів
<u>12-15 тиж-день</u>	5	Традиційні (етнічні, національні, стильові) колористичні палітри в фотомистецтві	практ	Фото з використанням етнічних, національних або стильових колористичних палітр.	<u>12</u>	поточний контроль	Обговорення у групі та індивідуальні консультації здобувачів. Загальний перегляд та оцінювання змістового модулю
				У змістовому модулі:	<u>24</u>		
				Разом:	<u>45</u>		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
A	40	60	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал завдання, надав додаткові матеріали та приклади за темою завдання, аналіз зібраного матеріалу проведено логічно, системно та ґрунтовно. Робота виконана на високому зображувальному рівні.
A	37-39	57–59	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал завдання, надав додаткові матеріали за темою завдання. Робота виконана на високому зображувальному рівні.
A	36	54 –56	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал завдання, подача матеріалу на високому зображувальному рівні.
B	32-35	49–53	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал завдання, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Робота виконана на високому зображувальному рівні, до роботи є незначні зауваження.
C	30-31	44–48	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал завдання. Робота виконана на доброму зображувальному рівні, але здобувач зробив значні помилки.
D	26-29	38–43	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал завдання, робота виконана на задовільному зображувальному рівні із значними недоліками.
E	24–25	36–37	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал завдання, виконана робота має багато значних недоліків (невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).

FX	14-23	21–35	Здобувач не опанував матеріал завдання. Робота не відповідає завданню. Пропуск рубіжного контролю.
F	1-13	1-20	Пропуск рубіжного контролю.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ у 3-му семестрі

Змістовий модуль	№ теми, завдання	Форма звітності	Бали
1	2	3	4
3 семестр			
Модуль 1			
1	Завдання 1	Поточний контроль	0–15
	Завдання 2	Поточний контроль	0–15
	Завдання 3		0–10
Загальна кількість балів за Модуль 1			0–40
Модуль 2			
2	Завдання 4	Поточний контроль	0–30
	Завдання 5	Поточний контроль	0–30
Загальна кількість балів за Модуль 2			0–60
Загальна кількість балів за 3 семестр		Диф. залік	0–100

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за

- активність здобувача під час практичних занять (до 3 балів);
- перевиконня завдань з кількості та якості робіт (до 3 балів);
- виступ на конференції або публікація статті за темою дослідження в межах дисципліни (до 4 балів).

Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

- 1 Блумквіст Г. Натхнення кольором. Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.
- 2 Іттен Й. Мистецтво кольору. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
- 3 Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
- 4 Печенюк Т. Кольорознавство: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
- 5 Прищенко С. Кольорознавство. К.: Кондор, 2018. 436 с.
- 6 Прокопович Т. Основи кольорознавства: навч. посіб. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2016. 124 с.
- 7 Прокопович Т. А., Каленюк О. М., Вахрамєєва Г. І. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб. Луцьк: Поліграфічний центр «Друк Формат», ФПО Покора І.О., 2019. 91 с.

Додаткова:

- 1 Ігнатєва Н.В. Структура та функції колористики предметно-просторового середовища (регіональні особливості): дис. канд. арх.: 18.00.01/ ХДТУБА. Харків. 2002. 204 с.
- 2 Ігнатєва Н.В. Архітектор - колорист: професія майбутнього. Актуальні наукові дослідження в сучасному світі. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 5 (49), ч.8. С.126-136.

Інтернет-ресурси:

- 1 Бібліотека українських підручників: веб-сайт. URL: <http://pidruchniki.ws/>
- 2 Державна науково-технічна бібліотека України: веб-сайт. URL: <http://gntb.gov.ua/ua/>
- 3 Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 4 Національний художній музей України. URL: <https://namuseum.business.site/#gallery>